

Spis treści

WPROWADZENIE	11
ROZDZIAŁ 1. KORZENIE I ZAŁOŻENIA PEDAGOGIKI PRZYGODY NA ŚWIECIE	17
1.1. Korzenie pedagogiki przygody	17
1.2. Kurt Hahn i jego poglądy pedagogiczne	25
1.3. Nurty edukacji przygodowej	30
ROZDZIAŁ 2. PRAKTYKA PEDAGOGIKI PRZYGODY NA ŚWIECIE	44
2.1. Outward Bound	44
2.2. EOE Network	58
2.3. Wilderness	60
ROZDZIAŁ 3. OBRAZ PEDAGOGIKI PRZYGODY W POLSCE	65
3.1. Polska pedagogika przygody w nauce.	71
3.2. Polska pedagogika przygody w praktyce	80
3.3. Organizacje propagujące idee pedagogiki przygody	83
3.4. Pedagogika przygody jako jeden z elementów projektów	92
ROZDZIAŁ 4. PEDAGOGIKA PRZYGODY JAKO METODA	96
4.1. Założenia pedagogiki przygody	96
4.2. Przygoda – wyzwanie	105
4.3. Grupa	108
4.4. Współpraca	115
4.5. Rozwiązywanie problemów	118
4.6. Poszerzanie strefy komfortu	120
4.7. Dobrowolność	121

4.8. Uczenie się przez działanie	122
4.9. Refleksja	124
4.10. Przyroda – środek „wspomagający”	126
4.11. Program – jako projekt	132
4.12. Prowadzący	136
ROZDZIAŁ 5. ORGANIZACJE HARCERSKIE W POLSCE	141
5.1. Przemiany w ruchu harcerskim	141
5.2. Badania ruchu harcerskiego	145
5.3. Polskie organizacje działające w kraju i na obczyźnie	148
5.4. Międzynarodowe organizacje skautowe	171
ROZDZIAŁ 6. PROBLEMY RUCHU HARCERSKIEGO	177
6.1. Aktualny stan ruchu harcerskiego	178
6.2. Dyskusja wokół wartości	180
6.3. Zmienna liczebność	187
6.4. Razem czy osobno?	192
6.5. Laboratorium społeczeństwa obywatelskiego	195
6.6. Harcerstwo w szkole	197
6.7. Finansowanie projektów	198
6.8. Problemy kadrowe	199
ROZDZIAŁ 7. METODA HARCERSKA	203
7.1. Metoda harcerska – wspólne elementy	203
7.2. Metoda we współczesnych „podręcznikach harcerskich”	208
7.3. Metoda harcerska w poszczególnych organizacjach	212
7.4. Metoda harcerska w publikacjach	218
7.5. Metoda harcerska – co wiedzą o niej instruktorzy	220
7.6. Wzorzec drużynowego, instruktora	222
7.7. Harcerska przygoda	225
ROZDZIAŁ 8. METODA HARCERSKA A METODA PRZYGODOWA – TOŻSAME CZY ROZBIEŻNE?	229
8.1. Przygoda	231
8.2. Elementy metody – wspólne czy rozbieżne?	237
ROZDZIAŁ 9. „PEDAGOGIKA PRZYGODY” – CZY ISTNIEJE?	248
9.1. Dziedzina, dyscyplina, subdyscyplina czy nurt?	256
9.2. Pedagogika harcerska	270
9.3. Edukacja przygodowa a harcerstwo	273
9.4. Rozwijanie kompetencji miękkich	275

ZAKOŃCZENIE	283
Bibliografia	287
Indeks osobowy	311
Spis tabel	315
Spis rysunków	316
Spis fotografii	317